

ที่ มท ๐๕๑๖.๕/ว ๐๒๙๐๑๖

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง การขอรังวัด การระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินของวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๒/ว ๘๖๔๖ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๔

๒. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๒(๑)/ว ๖๓๘๕ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กรมที่ดินได้แจ้งแนวทางปฏิบัติกรณีการขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขตที่ดิน การแบ่งแยกที่ดิน และการระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินของวัด และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ได้แจ้งแนวทางการลงชื่อเจ้าของที่ดินในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเขียนข้างเคียง และการรับรองแนวเขตที่ดินเพื่อให้จังหวัดถือปฏิบัติ นั้น

กรมที่ดินขอเรียนว่า มหาเถรสมาคมได้ออกระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) ซึ่งเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขตที่ดิน และการแบ่งแยกที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ และหลักเกณฑ์กรณีวัด หรือที่ธรณีสงฆ์ที่ติดต่อกับที่ดินของทางราชการ หรือมีปัญหาทับซ้อน หรือมีข้อโต้แย้งแนวเขตที่ดิน ตามข้อ ๕, ข้อ ๖ และข้อ ๗ แห่งระเบียบข้างต้น โดยกรณีวัดในพระพุทธศาสนาซึ่งได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาแล้ว ที่สำนักสงฆ์ ที่ธรณีสงฆ์ และที่ธรณีสงฆ์ของสำนักสงฆ์ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขตที่ดิน และการแบ่งแยกที่ดิน ให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ในส่วนของการระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน ให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๗ ของระเบียบดังกล่าว ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดแจ้งสำนักงานที่ดินทุกแห่งทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้ สำหรับกรณีวัดร้าง ที่ธรณีสงฆ์ร้าง ที่สำนักสงฆ์ร้าง หรือที่ธรณีสงฆ์ของสำนักสงฆ์ร้าง คงเดิมให้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ - ๒ โดยเป็นหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแทน

เรียน จพด.

✓ - เพื่อโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

✓ เห็นควรมอบหมาย

☒ ฝ่ายอำนวยการ ☐ ฝ่ายรังวัด

☐ กลุ่มงานฯ ☐ ฝ่ายควบคุมฯ

☐ ฝ่ายทะเบียน

☒ แจ้งทุกสำนักงาน กลุ่มฯ/ฝ่าย ทราบ ปฏิบัติ

☐

(นางสาวณิชา บุญมี)
๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๘

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ
(นางเนตรอนงค์ แก้วหนึ่)
เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๘๑
๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๘

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรพจน์ เพ็ญพาส)

อธิบดีกรมที่ดิน

อก.

(นางสุจิตร์ สุขสว่าง)
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา
๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๘

ที่ สข ๐๐๒๐.๑/ว ๘๖๓๘

เรียน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาทุกสาขา

สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา ขอส่งสำเนา
หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๕/ว ๑๒๙๐๗ ลงวันที่
๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๘ เรื่อง การขอรังวัด การระวางชี้
และลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินของวัด มาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณา

(นางเนตรอนงค์ แก้วมณี)

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส ปฏิบัติราชการแทน
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา

๑๘ มิ.ย. ๒๕๖๘

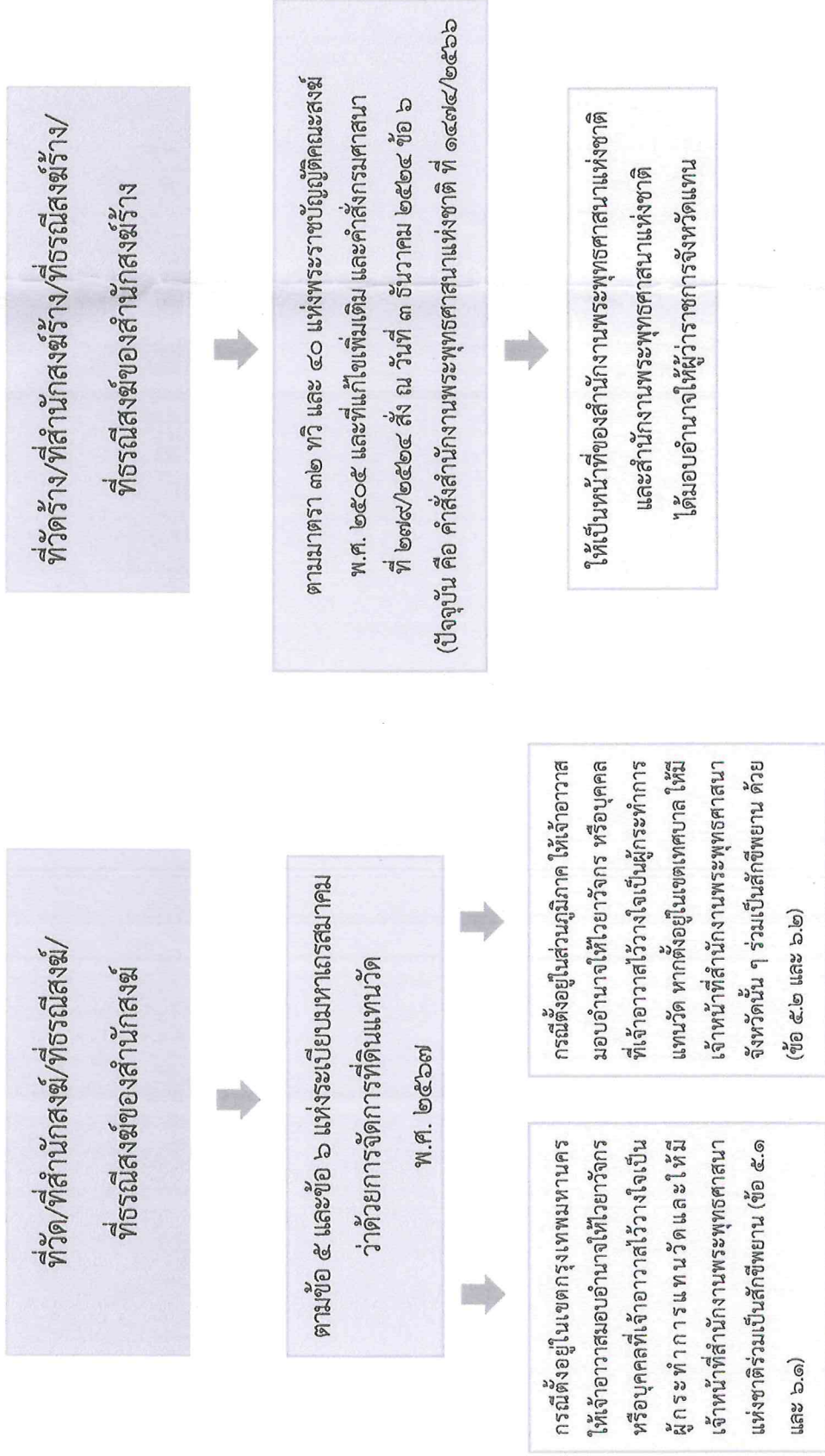
ตารางเปรียบเทียบการขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอยเขต และการแบ่งแยกที่ดินของวัด

หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๒/ว ๘๖๔๖ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๒๙ (แจ้งเวียนให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมศาสนา ที่ ศธ ๐๔๐๘/๐๐๙๕๗ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๘ และที่ ศธ ๐๔๐๑/๒๔๙๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๒๙)	ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๒๗
๑. ที่ดินของวัดที่มีพระสงฆ์ให้ถือปฏิบัติตามมติเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๘ คือ ๑.๑ กรณีตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ในเขตเทศบาล หรือสุขาภิบาล ให้เจ้าอาวาส มอบฉันทะให้กรมการศาสนาหรือตัวแทนของกรมการศาสนาเป็นผู้ทำนิติกรรม (กิจการ ประการ หมายถึง การขอรังวัดรับโฉนด การขอสอยเขต การขอแบ่งแยก และการขอรับรองเขต ที่ดินของวัด) แทนวัด ๑.๒ กรณีตั้งอยู่นอกเขตดังกล่าว โดยความรับผิดชอบของเจ้าอาวาสแห่งวัดนั้น ให้เจ้าอาวาสพิจารณาคัดเลือกทายาทอายุแห่งวัดนั้น อันอยู่ในฐานะที่ควรแก่การเชื่อถือ มี จำนวน ๒ หรือ ๓ ท่าน ให้เป็นผู้ดำเนินการแทนเจ้าอาวาสในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินของวัด แต่ข้อตกลงใด ๆ ในการทำนิติกรรมในกรณีเช่นนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน	ข้อ ๕ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอยเขต และการแบ่งแยกที่ดิน ๕.๑ วัดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้โยยวัจกร หรือบุคคลที่ เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัดและให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมเป็นสักขีพยาน ๕.๒ วัดที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้โยยวัจกร หรือบุคคล ที่เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัด กรณีที่ดินที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ร่วมเป็นสักขีพยาน ข้อ ๖ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอยเขต และการแบ่งแยกที่ธรณีสงฆ์ ๖.๑ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้โยยวัจกร หรือ บุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติร่วมเป็นสักขีพยาน ๖.๒ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้โยยวัจกร หรือบุคคลที่เจ้า อาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัด กรณีที่ดินที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด นั้น ๆ ร่วมเป็นสักขีพยาน ๖.๓ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตั้งวัด ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้โยยวัจกร หรือ บุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดแล้วแต่กรณี อันเป็นที่ตั้งที่ธรณีสงฆ์ ร่วมเป็นสักขีพยาน
๒. ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง อธิบดีกรมการศาสนาได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน ตามคำสั่งกรมการศาสนา ที่ ๒๗๘/๒๕๒๔ ลง วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๔ ข้อ ๖ (ปัจจุบัน คือ คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๑๔๗๔/๒๕๖๖ โดยผู้อำนวยการ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน)	

ตารางเปรียบเทียบระเบียบฯ การระวางขึ้นและรับรองแนวเขตที่ดินของวัด

ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเขียนชั้นเคียงและการรับรองแนวเขตที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๔	ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแนววัด พ.ศ. ๒๕๖๗
ข้อ ๑๘ ที่วัดในพระพุทธศาสนาซึ่งได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาแล้ว ถ้ายังไม่มีการแสดงสิทธิที่ดิน ให้เขียนชื่อวัดนั้น ๆ เช่น วัดมงคลมิ่งเมืองวรวิหาร แต่ถ้าเป็นสำนักสงฆ์ ให้เขียนชื่อวัดและเขียนคำว่าสำนักสงฆ์ต่อท้าย เช่น วัดเชตุวัน (ที่สำนักสงฆ์) ถ้าเป็นที่ธรณีสถูปของวัดหรือของสำนักสงฆ์ให้เขียนชื่อวัดและเขียนคำว่าที่ธรณีสถูปหรือที่ธรณีสถูปต่อท้ายในวงเล็บ เช่น วัดเชตุวัน (ที่ธรณีสถูป) หรือวัดเชตุวัน (ที่ธรณีสถูปของสำนักสงฆ์) การระวางขึ้นและลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินให้เป็นไปตามมติของมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ คือ วัดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเทศบาล ให้เจ้าอาวาสมอบฉันทะให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติหรือตัวแทนของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการแทน (ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเป็นตัวแทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ) วัดที่ตั้งอยู่นอกเขตดังกล่าว ให้เจ้าอาวาสพิจารณาคัดเลือกทายาทภิกขาจารแห่งวัดนั้น อันอยู่ในฐานะที่ควรค่าแก่การเชื่อถือนับจำนวน ๒ หรือ ๓ คน เป็นผู้ดำเนินการแทนเจ้าอาวาส สำหรับที่ดินของวัดบวรนิเวศวิหาร วัดเบญจมบพิตร วัดเทพศิรินทราวาส วัดราชบพิธ วัดราชประดิษฐ์ และวัดนิเวศน์ธรรมประวัติ เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยความสะดวกข้างที่ในฐานะเป็นมรณายกในพระปรมาภิไธยของวัด	ข้อ ๗ การรับรองเขตที่วัดหรือที่ธรณีสถูป ๗.๑ กรณีที่วัดหรือที่ธรณีสถูป ที่มีแนวเขตติดต่อกับที่ดินของเอกชน ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้โยธาวิจกรหรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแนววัด ๗.๒ กรณีที่วัดหรือที่ธรณีสถูป ที่มีแนวเขตติดต่อกับที่ดินของทางราชการ หรือมีปัญหาทับซ้อน หรือมีข้อโต้แย้งแนวเขตที่ดินในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทยเป็นสักขีพยาน ในส่วนภูมิภาคให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ๆ ร่วมเป็นสักขีพยาน
ข้อ ๑๙ ที่วัดร้าง ที่ธรณีสถูปร้าง ที่สำนักสงฆ์ร้าง หรือที่ธรณีสถูปของสำนักสงฆ์ร้าง ให้เขียนชื่อวัด... (ร้าง) (ที่ธรณีสถูปร้าง) (ที่สำนักสงฆ์ร้าง) หรือ (ที่ธรณีสถูปของสำนักสงฆ์ร้าง) แล้วแต่กรณี การระวางขึ้นและรับรองแนวเขตที่ดิน เป็นหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแทน	

แผนผังการการขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขต
และการแบ่งแยกที่ดินของวัด

แผนผังการรังวัดและรับรองแนวเขตที่ดินของวัด

